

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1984

Vyhlásené: 15.11.1984 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1985 do: 31.12.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

116

VYHLÁŠKA

Štátnej arbitráže Československej socialistickej republiky

z 23. októbra 1984

o prejednávani a rozhodovaní hospodárskych sporov rozhodcom

Štátna arbitráž Československej socialistickej republiky podľa § 32 ods. 7 zákona č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži v úplnom znení vyhlásenom pod č. 46/1983 Zb. (ďalej len „zákon“) a podľa § 43 ods. 2 zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ

Rozhodca

§ 1

Rozhodcom môže byť občan Československej socialistickej republiky, ktorý má potrebné odborné znalosti pre rozhodnutie určitého hospodárskeho sporu¹⁾ (ďalej len „spor“) a svojimi vlastnosťami poskytuje záruku, že činnosť rozhodcu bude vykonávať v súlade s celospoločenskými záujmami; rozhodcom nemôže byť štátny arbiter.

§ 2

(1) Organizácia si volí rozhodcu písomnou dohodou.

(2) Organizácia, ktorá dostala návrh na prejednanie a rozhodnutie sporu navrhnutým rozhodcom, je povinná do 10 dní po tom, čo dostala návrh, písomne všetkým ďalším zúčastneným organizáciám oznámiť, či s návrhom na prejednanie a rozhodnutie sporu rozhodcom a s osobou navrhnutou za rozhodcu súhlasí, prípadne písomne oznámiť svoj vlastný návrh na osobu rozhodcu alebo na spôsob odstránenia sporu.

(3) Spor sa môže predložiť rozhodcovi na prejednanie a rozhodnutie len za predpokladu, že všetky zúčastnené organizácie sa písomne dohodli o prejednaní a rozhodnutí sporu rozhodcom a o osobe rozhodcu a že dohodnutý rozhodca s voľbou súhlas písomne vyslovil (zvolený rozhodca).

(4) Dohodou o prejednaní a rozhodnutí sporu zvoleným rozhodcom sú zúčastnené organizácie viazané.

DRUHÁ ČASŤ

Konanie pred rozhodcom

§ 3

(1) Organizácia, ktorá žiada o prejednanie a rozhodnutie sporu (ďalej len „žadateľ“), odovzdá alebo zašle bez zbytočného odkladu zvolenému rozhodcovi žiadosť o prejednanie a rozhodnutie sporu (ďalej len „žiadosť“). Žiadosť musí obsahovať označenie organizácie, ktorá ju podala, a organizácie, proti ktorej žiadosť smeruje (ďalej len „odporca“), označenie predmetu sporu, skutočností a dôkazov, o ktoré sa opiera, ako aj návrh, ako má byť rozhodnuté. K žiadosti tiež pripojí všetky doklady potrebné na riadne prejednanie a rozhodnutie sporu. Rovnopis žiadosti súčasne zašle všetkým ďalším zúčastneným organizáciám. Ak žiadosť na prejednanie a rozhodnutie sporu nestačí alebo ak nie sú k nej pripojené potrebné doklady, rozhodca vyzve žiadateľa, aby odstránil vytknuté vady v lehote, ktorú mu súčasne určí, a upozorní ho, že jej neopodstatnené nedodržanie sa môže považovať za vážne dôvody, pre ktoré rozhodca nemôže spor rozhodnúť (§ 11 ods. 1 prvá veta).

(2) Konanie sa začína dňom, keď žiadosť došla rozhodcovi.

(3) Podanie žiadosti u rozhodcu má tie isté právne účinky ako podanie žiadosti na hospodárskej arbitráži.²⁾

(4) Odporca je povinný zaslať rozhodcovi v predzmluvných sporoch najneskôr do 5 dní a v ostatných sporoch do 10 dní po tom, čo dostal rovnopis žiadosti, vyjadrenie k žiadosti a súčasne rovnopis vyjadrenia žiadateľovi. Vo vyjadrení uvedie svoje stanovisko k žiadosti, označí skutočnosti a dôkazy, na ktoré sa odvoláva, pripojí potrebné doklady a návrh, ako sa má spor rozhodnúť. Neopodstatnené a neospravedlnené nedodržanie uvedených lehôt sa môže považovať za vážne dôvody, pre ktoré rozhodca nemôže spor rozhodnúť (§ 11 ods. 1 prvá veta).

§ 4

(1) Ak sa zúčastnené organizácie nedohodnú s rozhodcom inak, prejednáva rozhodca spor v mieste ním určenom, ktorým je spravidla sídlo odporcu, a ak je odporcov viac, sídlo ktoréhokoľvek z nich. Rozhodca môže určiť, že spor sa prejedná v podniku, v závode alebo na pracovisku (stavenisku), ktorého sa spor týka.

(2) Rozhodca písomne oznámi zúčastneným organizáciám miesto, deň a hodinu prejednávania sporu.

§ 5

V prípade, že treba obstaráť doklady aj od iných než zúčastnených organizácií, obstará ich podľa pokynov rozhodcu tá zo zúčastnených organizácií, ktorej to uloží. Ak tieto doklady nemôže obstaráť žiadna zo zúčastnených organizácií, vyžiada ich na žiadosť rozhodcu orgán hospodárskej arbitráže, ktorý by bol príslušný rozhodnúť spor.

§ 6

Ak je v záujme správneho rozhodnutia treba rozšíriť spor na ďalšiu organizáciu, môže tak rozhodca urobiť len s jej písomným súhlasom. Ak táto ďalšia organizácia nesúhlasí s tým, aby sa spor na ňu rozšíril, rozhodca postúpi spor bez zbytočného odkladu na prejednanie a rozhodnutie príslušnému orgánu hospodárskej arbitráže.

§ 7

(1) Pri prejednávaní a rozhodovaní sporu je rozhodca povinný spravovať sa právnymi predpismi a zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky. Rozhodca nie je viazaný návrhmi zúčastnených organizácií; je povinný viesť organizácie k tomu, aby svoje miestne, podnikové a rezortné záujmy podriaďovali záujmom celej spoločnosti.

(2) Rozhodca prejednáva spor spolu so zástupcami zúčastnených organizácií a vedie ich k dohode, ktorá by bola v súlade s celospoločenskými záujmami.

§ 8

Zúčastnené organizácie sú povinné pri prejednávaní a rozhodovaní sporu účinne spolupracovať s rozhodcom a umožniť mu jeho činnosť.

§ 9

(1) Ak v priebehu prejednávania sporu dôjde medzi zúčastnenými organizáciami k dohode, rozhodca túto dohodu schváli, ak je v súlade s právnymi predpismi a zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky. Schválená dohoda má účinky rozhodnutia sporu.

(2) Ak k dohode nedôjde alebo rozhodca dohodu neschváli, rozhodne spor po presnom a úplnom zistení všetkých skutočností a po zhodnotení dôkazov, ktoré sú dôležité pre rozhodnutie sporu.

§ 10

(1) Rozhodca vyhotovuje rozhodnutie písomne.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať meno rozhodcu, miesto a dátum prejednávania sporu, názov zúčastnených organizácií a mená a funkcie ich zástupcov, ktorí sa zúčastnili na prejednávaní sporu, označenie predmetu sporu, výrok a jeho odôvodnenie, dátum vydania rozhodnutia, označenie orgánu hospodárskej arbitráže, kde bude spis uložený, a podpis rozhodcu.

(3) Vo výroku rozhodnutia sa tiež uvedie, ktorá zo zúčastnených organizácií a akou časťou uhradí

- a) cestovné náhrady rozhodcu nevyhnutné na prejednanie a rozhodnutie sporu,³⁾
- b) náhradu mzdy vyplatenú rozhodcovi organizáciou, v ktorej je v pracovnom pomere, za čas poskytnutého pracovného voľna, pokiaľ činnosť rozhodcu nevyhnutne zasiahla do jeho pracovného času a pokiaľ uvoľňujúca organizácia o úhradu (refundáciu) pred uvoľnením rozhodcu vopred požiadala,⁴⁾
- c) ďalšie náklady, pokiaľ sú nevyhnutne spojené s prejednávaním a rozhodnutím sporu rozhodcom (náklady skúšok, svedočné a pod.).

(4) Písomné vyhotovenie schválenej dohody alebo rozhodnutie rozhodca odovzdá na potvrdenie alebo zašle doporučené zúčastneným organizáciám do 10 dní po jeho vyhlásení, prípadne po prejednaní sporu. Jedno vyhotovenie založí do spisu, ktorý zašle na uloženie tomu orgánu hospodárskej arbitráže, ktorý by bol príslušný rozhodnúť spor, a to najneskôr do 10 dní po schválení dohody alebo po odovzdaní alebo odoslaní rozhodnutia zúčastneným organizáciám spolu s dokladmi o odovzdaní, prípadne odoslaní rozhodnutia.

§ 11

(1) Ak rozhodca nemôže z vážnych dôvodov rozhodnúť spor (napr. ak rozhodca zistí po začatí konania, že nie je oprávnený spor rozhodnúť z dôvodov dlhšej cesty rozhodcu do zahraničia, jeho dlhšieho ochorenia, nedostavenia sa zúčastnenej organizácie bez ospravedlnenia a odôvodnenia ani na druhé určené pojednávanie, nesúhlasu organizácie, aby bol na ňu spor rozšírený), postúpi ho bez zbytočného odkladu na prejednanie a rozhodnutie príslušnému orgánu hospodárskej arbitráže, o čom súčasne písomne upovedomí zúčastnené organizácie. Z uvedených dôvodov alebo v prípadoch, keď rozhodca bez vážnych dôvodov nepokračuje v prejednávaní sporu, môže aj ktorákoľvek zo zúčastnených organizácií požiadať príslušný orgán hospodárskej arbitráže, aby spor rozhodol.

(2) Právne účinky podania žiadosti zostávajú rozhodcovi zachované, ak

- a) postúpi spor hospodárskej arbitráži rozhodca sám alebo
- b) požiada ktorákoľvek zo zúčastnených organizácií podľa odseku 1 hospodársku arbitráž o rozhodnutie sporu.

(3) V prípadoch, keď rozhoduje spor začatý pred rozhodcom orgán hospodárskej arbitráže, rozhodne aj o nákladoch uvedených v § 10 ods. 3.

TRETIA ČASŤ

Výkon rozhodnutia a dozor nad zákonnosťou rozhodovania rozhodcov

§ 12

Žiadosť o výkon rozhodnutia podáva oprávnená organizácia na tom orgáne hospodárskej arbitráže, ktorý by bol príslušný rozhodnúť spor. Ten istý orgán hospodárskej arbitráže je príslušný na výkon rozhodnutia rozhodcu, pričom postupuje obdobne podľa § 39 a 40 zákona.

§ 13

(1) Vedúci orgánu hospodárskej arbitráže preveruje správnosť rozhodnutí a schválených dohôd zaslaných rozhodcom na uloženie. Ak zistí, že rozhodnutie alebo schválená dohoda nie sú v súlade s právnymi predpismi alebo zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky, dá podnet na ich zrušenie príslušnému orgánu hospodárskej arbitráže.⁵⁾

(2) Návrh na preskúmanie rozhodnutia rozhodcu môže dať aj ktorákoľvek zo zúčastnených organizácií za podmienok v zákone uvedených.⁵⁾

ŠTVRTÁ ČASŤ

Spoločné ustanovenia

§ 14

Ak rozhodca pri prejednávaní sporu zistí závady v činnosti socialistických organizácií, prípadne iné podstatné závady, ktoré vyšli najavo pri prejednávaní sporu, uvedie ich buď v rozhodnutí, alebo ich písomne oznámi orgánu hospodárskej arbitráže, ktorý by bol príslušný rozhodnúť spor, tento orgán na zistené nedostatky upozorní príslušné orgány.⁶⁾

§ 15

Podľa osobitných predpisov sa za prejednávanie a rozhodovanie sporov rozhodcom arbitrážne poplatky neplatia; konanie o preskúmanie rozhodnutia rozhodcu je spoplatnené tak ako konanie o preskúmanie arbitrážneho rozhodnutia.⁷⁾

§ 16

(1) Zúčastnené organizácie sú povinné poskytnúť rozhodcovi podľa svojich možností miestnosti na prejednanie sporu, právnu pomoc, právnickú, ekonomickú a technickú literatúru a dokumentáciu a zabezpečiť vykonanie administratívnych prác potrebných na prejednanie a rozhodnutie sporu.

(2) Pri uvoľňovaní pracovníkov pri výkone činnosti rozhodcu, pri poskytovaní náhrady mzdy uvoľňujúcou organizáciou a jej úhrade organizáciami, v záujme ktorých bol rozhodca uvoľnený, postupuje sa podľa všeobecne platných právnych predpisov.⁴⁾

(3) Až do rozhodnutia sporu sú zúčastnené organizácie povinné uhrádzať preddavky na cestovné náhrady rozhodcu³⁾ a prípadne ďalšie náklady spojené s prejednaním sporu [§ 10 ods. 3 písm. c)] rovnakým dielom.

(4) Cestovné výdavky svojich zástupcov uhrádzajú zúčastnené organizácie.³⁾

§ 17

Pre prejednávanie a rozhodovanie sporov rozhodcom platia ustanovenia

- a) § 24, § 25 ods. 4, § 28, § 35 ods. 2 a 4, § 36, § 37 ods. 1, § 44a ods. 2, § 47, § 47a a § 50 zákona obdobne,
- b) § 30a a § 35 ods. 3 zákona primerane.

PIATA ČASŤ
Záverečné ustanovenia

§ 18

Zrušuje sa vyhláška hlavného arbitra Československej socialistickej republiky č. 58/1963 Zb., ktorou sa vydávajú dočasné pravidlá pre prejednávanie a rozhodovanie hospodárskych sporov rozhodcami.

§ 19

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1985.

Hlavný arbiter Československej socialistickej republiky:

Vaněk v. r.

- 1) § 32 ods. 1 a ods. 2 druhá veta zákona.
- 2) § 32 ods. 3 zákona.
- 3) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 33/1984 Zb. o cestovných náhradách.
Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 57/1979 Zb. o náhradách za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách v znení vyhlášky č. 2/1984 Zb.
- 4) § 124 Zákonníka práce.
§ 21 ods. 3 nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.
- 5) § 32 ods. 6 zákona.
- 6) § 45 zákona.
- 7) § 1 nariadenia ministra financií č. 78/1958 Zb., ktorým sa ustanovujú arbitrážne poplatky.

